

Aan

Staatssecretaris IenW

nota

Verzoek akkoord Kamerbrief "Voortgang milieu-
veiligheidsbeleid op gebied van biotechnologie (ggo's)"

TER BESLISSING

Datum

24 november 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/289616

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster D

Beslistermijn

3 december 2025

Bijlage(n)

5

Aanleiding

U bent stelselverantwoordelijk voor de veiligheid voor mens en milieu van alle activiteiten met genetisch gemodificeerde organismen (ggo's) in Nederland. ¹

Zoals op donderdag 23 oktober jl. met u besproken, tijdens de STAF STAS DGMI ingebracht vanuit de directie Omgevingsveiligheid en Milieurisico's, is door uw voorgangers toegezegd om ieder jaar de Tweede Kamer op de hoogte te stellen van de voortgang rondom het milieuveiligheidsbeleid op het gebied van biotechnologie/ggo's. Vanwege deze toezegging is het gewenst om deze brief in 2025 te versturen. U bent meegenomen in de globale inhoud van deze Kamerbrief, die nu ter accordering en ondertekening aan u voorligt.

Deze brief is op ambtelijk niveau afgestemd met en -voor de voor hen relevante passages- akkoord bevonden door betrokken departementen (VWS, LNVN, EZ) en de stelselpartners binnen het ggo-vergunningverleningsstelsel (RIVM, secretariaat Commissie Genetische Modificatie (COGEM) en de ILT).

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met voorliggende Kamerbrief en in te stemmen met verzending aan de Tweede Kamer (uiterlijk voor het kerstreces).

Kernpunten

Context en timing

- De Tweede Kamer wordt elk kalenderjaar door de bewindspersoon van IenW geïnformeerd over de veiligheid van biotechnologie voor mens en milieu. Het gaat daarbij in het bijzonder om activiteiten met ggo's.
- In het voorjaar van 2024 is dit gedaan met een verzamelbrief² (maart) en met een brief (eind mei) specifiek over het samen met veldpartijen opgestelde 'Implementatieplan: versterking bioveiligheid beleidsuitvoering ingeperkt gebruik'³.

¹ Niet alle biotechnologie betreft werkzaamheden met ggo's; het kan ook gaan over klassieke biotechnologie, zoals kaas en wijn. De moderne biotechnologie is wel voornamelijk ggo-gerelateerd. CRISPR-Cas is het bekendste voorbeeld van een moderne techniek.

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/03/14/beleidsevaluatie-veiligheid-biotechnologie-verkenning-aanvaardbaar-risico-en-compassionate-use>

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/05/24/aanbieding-implementatieplan-versterking-bioveiligheid-beleidsuitvoering-ingeperkt-gebruik>

- In april 2025 is de Kabinetsvisie op Biotechnologie met zes departementen (EZ, IenW, LNVN, VWS, KGG, OCW) via de Ministerraad aan de Tweede Kamer toegestuurd. EZ en IenW hebben de totstandkoming hiervan gecoördineerd. Momenteel wordt de bijbehorende uitvoeringsagenda opgesteld en toegezegd is deze in het tweede kwartaal van 2026 aan de Kamer te sturen.
- Mede in dit licht is het voorstel de reguliere voortgangsbrief van IenW *in de tweede helft* van 2025 te versturen.

Datum

24 november 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/289616

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster D

Aan

Staatssecretaris IenW

Bijlage(n)

5

Inhoud brief

- De voorliggende Kamerbrief gaat in zijn algemeenheid in op de stappen die IenW zet om de kansen die biotechnologie maatschappelijk en economisch biedt vanuit de regelgeving waar IenW verantwoordelijk voor is beter te faciliteren, met behoud van milieuveiligheid.
- Dit wordt uitgelegd en ingeleid vanuit de Kabinetsvisie Biotechnologie. Vanuit de kabinetsvisie wordt binnen Nederland en namens Nederland binnen de EU ingezet op veerkrachtige en toekomstgerichte regelgeving. De inzet vanuit IenW wordt in voorliggende voortgangsbrief nader toegelicht.
- Zo zijn er in Europa verschillende wetgevingstrajecten relevant voor biotechnologie waar ook IenW aan bijdraagt, zoals farmawetgeving (primaat VWS), nieuwe plantveredelings technieken (primaat LNVN) en de EU Biotech Act (samenwerking EZ en VWS).
- Daarnaast probeert IenW de uitwerking van de al geldende wetgeving op gebied van ggo's binnen de biotechnologie in de EU te harmoniseren, zoals bij de Europese discussie rondom de ggo-definitie.
- Op nationaal gebied zijn er stappen gezet om verbetering op de middellange termijn te realiseren, waaronder de versterking van het ggo-vergunningverleningsstelsel, dat tot doel heeft administratieve lasten voor overheid, kennisinstellingen en bedrijven te verlichten, en de verdere professionalisering van de veiligheidsfunctionarissen. De primaire aanleiding hiervoor is de uitgevoerde beleidsevaluatie (die in de verzamelbrief van maart 2024 aan de Kamer is aangeboden).
- De brief gaat ook in meer detail in op verbeteringen op de korte termijn, vooral op praktisch gebied. Hiermee komt IenW tegemoet aan de roep van de veldpartijen tot verbetering, versnelling en vereenvoudiging van de regelgeving. Voorbeelden zijn tentoonstellingen, afvalverbranding en grootschalige productie van ggo's. Ook worden voorbeelden gegeven van voorlichting en communicatie, waarbij de regelgeving duidelijk(er) wordt uitgelegd aan de stakeholders. Dit betreft de voortgang naar aanleiding van het in mei 2024 aan de Kamer toegestuurde IG-implementatieplan.

Krachtenveld

Krachtenveld intern (rolverdeling/verantwoordelijkheden ministeries en stelselpartners)

Biotechnologie is een breed inzetbare technologie met veel betrokken partijen en gerelateerde vraagstukken. Het onderwerp raakt diverse ministeries.

- **IenW:** kansen voor circulaire economie, drinkwaterzuivering, regelgever en systeemverantwoordelijk voor milieubelasting en -risico's van ggo's.
- **EZ:** innovatiebevordering, versterken verdienvermogen, sterk ondernemersklimaat, beschermen hoogwaardige technologieën, verminderen strategische afhankelijkheden en economische veiligheid;
- **LNVN:** voedselzekerheid, landbouw- en veredelingssector, alternatieve eiwitten, plaag- en klimaatresistentie en teelt biograndstoffen;

- **VWS:** geneesmiddelen, voedselveiligheid, keuzevrijheid biotechnologie/ggo's, publieke gezondheid, medische ethiek;
- **OCW:** onderzoek/wetenschap, kennisbenutting en -veiligheid, human capital/onderwijs;
- **KGG:** benutten van kansen die biotechnologie biedt op het gebied van verduurzaming industrie, klimaat.

Datum

24 november 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/289616

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster D

Aan

Staatssecretaris IenW

Bijlage(n)

5

Daarnaast zijn verschillende stelselpartners van IenW betrokken:

- **BGGG/RIVM:** bureau GGO bij het RIVM is de uitvoerder van de ggo-vergunningverlening. Zij beoordelen de milieurisico's van een nieuwe aanvraag voor werkzaamheden met ggo's en geven beschikkingen af.
- **COGEM:** de Commissie Genetische Modificatie is de wetenschappelijk adviseur van IenW en geeft gevraagd en ongevraagd advies over werkzaamheden met ggo's en maatschappelijke ontwikkelingen
- **ILT:** de ILT is verantwoordelijk voor controle op werkzaamheden met ggo's en handhaving van het juiste bezit en gebruik van ggo-vergunningen.

Krachtenveld extern

- Het krachtenveld bestaat uit een **breed spectrum** van betrokkenen (bedrijven, kennisinstellingen, overheidsinstututen, maatschappelijke organisaties zoals milieuorganisaties) en ook voor het 'burgerperspectief' is aandacht;
- Er zijn partijen die vooral de **potentie** van biotechnologie zien en vol op de kansen die de technologie biedt willen inzetten;
- Ook zijn er partijen die vooral de **(ethische) dilemma's** van biotechnologie zien, bijvoorbeeld hoe wenselijk (aanpassen van genetisch materiaal) of hoe veilig de technologie voor mens, dier en milieu is. Wenselijkheid en veiligheid worden hierin vaak door elkaar gebruikt. Eigenaarschap van genetisch materiaal (intellectueel eigendom) is ook een aandachtspunt.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volg-nummer	Naam	Informatie
02	Voortgang milieuveiligheidsbeleid op gebied van biotechnologie (ggo's)	Kamerbrief
03	Monitoring implementatieplan op gebied van ingeperkt gebruik (IG)	Overzichtstabel van de verbeterstappen die voor werkzaamheden met IG toepassingen
04	Verbranding van ggo-afval	Onderzoeksrapport over afvalverbranding van ggo's
05	Genetisch gemodificeerde organismen onderweg	Onderzoeksrapport over transport van ggo's